

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งจุกการ ตำบลคำไหล อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี 2.) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งจุกการ ตำบลคำไหล อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี และ 3.) เพื่อเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งจุกการ ตำบลคำไหล อำเภอศรีเมืองใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้สถานที่ดำเนินการวิจัยคือ แก่งจุกการ บ้านจุกการ หมู่ที่ 4 ตำบลคำไหล อำเภอศรีเมืองใหม่จังหวัดอุบลราชธานี ทั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบอาศัยความน่าจะเป็นด้วยเทคนิคแบบง่าย ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 226 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบปลายปิด และการประชุมกลุ่มย่อย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้เครื่องมือ การวิเคราะห์สถานการณ์ และการกำหนดกลยุทธ์ทางเลือก ผลการวิจัย พบว่า

1. ชุมชนที่อาศัยอยู่ในแหล่งท่องเที่ยว มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งจุกการในด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการวางแผนกิจกรรม ด้านการปฏิบัติการตามแผนงานที่วางไว้ และด้านการติดตามประเมินผล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 เนื่องจากชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ไม่มีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาต้องประกอบอาชีพในแต่ละวันหรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องขาดการประชาสัมพันธ์ในการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือชุมชนไม่ทราบถึงความสำคัญจึงไม่เข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนา
2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งจุกการ ในภาพรวมของด้านปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งประกอบด้วย ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ความต้องการเกียรติยศ แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ ตำแหน่งทางสังคม การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ การได้รับการชักชวนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ/ผู้นำหมู่บ้าน/คณะกรรมการหมู่บ้าน และการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวของชุมชนนั้น อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 เนื่องจาก ชุมชนในพื้นที่คิดว่าการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนานั้น จะต้องมีความตระหนัก เข้าใจและเห็นความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ รวมทั้งเมื่อเข้าร่วมแล้วสามารถเป็นที่ยอมรับและยกย่องให้เกียรติในสังคม ตลอดจนความสำคัญของแต่ละประเด็นขึ้นอยู่กับความพร้อมและสภาพการณ์ของแต่ละบุคคล
3. แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เหมาะสมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแก่งจุกการ ได้แก่ (1) การจัดทำโครงการรณรงค์ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากที่สุดให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ (2) โครงการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงในทุกสื่อและทุกพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง และ (3) โครงการกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับพื้นที่

คำสำคัญ : แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แก่งจุกการ

Abstract

This study aimed to investigate (1) the participation levels in developing Jukan Rapid tourism attraction in Srimuangmai district in the province of Ubon Ratchathani, (2) key factors influencing the community participation, and (3) the participation guidelines of the community in Jukan Rapid located in Ban Jukan, Moo 4 Kamlai sub-district in Srimuangmai district in Ubon Ratchathani. Actually, in Ban Jukan, there were 522 people including its villagers and officers working in Kamlai Sub-district Administrative Organization. However, a total of 226 sample representatives were selected, by a probability sampling with simple random sampling technique. A closed-ended survey questionnaires and focus group were employed for data collection. In addition, Descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, standard deviation, SWOT analysis, and TOWS matrix were applied for data analysis. The findings found in this study were demonstrated as follows:

- (1) The villagers, living near Jukan Rapid, had participated in Jukan Rapid development in examination of causes and problems, development planning, planning implementation, monitoring and evaluation. These participation in these activities were found to a medium level as a whole with the average at 3.05. This was due to their limited time and several routine jobs. The remaining causes included the lack of sufficient provision the villagers with public relations activities, participation activities, and realization of the significance in participation of the rapid development.
- (2) The key factors influencing the participation guideline of Jukan Rapid development included internal and external factors: awareness of deterioration of tourist attractions, needs of prestige, economic motives, social status, support from the government, and persuasion from the government officers/village leaders/village committee, and receiving of community tourism information. The perspectives concerning these factors were found to be at a medium level with the average at 3.08. This was resulted from the villagers realized that there should be an understanding of absolute problem conditions in the region and the participation could lead to prestige and admiration in the society.
- (3) The appropriate participation guidelines were (1) campaign management regarding community participation throughout the area, (2) arrangement of public relations activities, and (3) management of tourism activities consistent with the environmental conditions.

Key words: The participation guidelines of the community, development of tourism attractions, Jukan Rapid